Пам'ятайте про Україну!

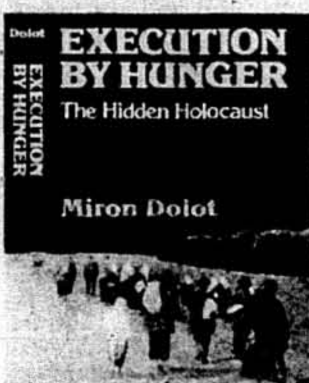
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 81. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ТРАВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 1, 1985 No. 81. VOL. XCII

Англомовна книжка про голод є вже на ринку

Джерзі Сити, Н. Дж. — Книжка Мирона Долота про Великий голод, яка появилася англійською мовою у видавництві В. і В. Нортон п. н. „Execution by Hunger: The Hidden Holocaust" з передмовою Адама Улама, директора Дослідчого центру Гарвардського університету, викликала широке зацікавлення та численні запити, де і як можна її дістати.

За книжкою слід питати в кожній американській книгарні, а якщо її не мають на складі, просити негайно замовити, подаючи точно заголовок, видавництво та ціну, яка виносить 16,95 ам. дол.

Як інформує ред. Андрій Білик, є незвичайно важливим, щоб якнайбільше українців вимагали у книгарнях замовлення цієї книжки в найближчому часі. Від кількости закуплених примірників книжки після її появи у двох перших місяцях залежить її можливий другий наклад, як взагалі зацікавлення видавництва книжками з українською тематикою. Треба підкреслити, що це є перша написана популярно книжка про Великий голод, яка може зацікавити американського читача. Тому добре було б, щоб українські громадяни купували її не лише для себе, але й як подарунок для американських знайомих. За книжкою теж слід питатися у публічних бібліотеках, а відтак позичати її.

Від замовлення книжки в американській книгарні до її одержання треба почекати від двох до шести тижнів. Це залежить від того, як далеко знаходиться головний склад книжок, в якому поодинокі книгарні роблять свої замовлення. Важливе є замовити книжку якнайшвидше і тим зацікавити книжковий ринок українською тематикою, а в тому випадку так важливим досі „захованим голокостом".

З тою думкою українські групи в Ню Йорку, Філядельфії і Чикаго вже стараються у тих містах дістатися із книжкою до американських журналістів та добитися того, щоб вони познайомилися з її змістом.

Школа Непорочного Зачаття поставить п'єсу

Дітройт. — Уже третій рік учні 12-ої кляси і хор української середньої школи Непорочного Зачаття ставлять п'єсу Василя Софронова - Левицького.

Кожнорічна постановка мала відмінний характер, відповідно підібраної до характеру-складу учнів даної кляси. Оба веселі вечори увінчались великим успіхом. Дітройтська громада тепло прийняла молодих акторів оцінюючи вложений труд. Також учні скористали багато з участи в шкільному театрі, засвоївши живу українську мову.

На 1985 рік учні ставитимуть казку у формі оперети з танцями „Князівна на горошині", в обробці В. Софронова-Левицького. Вистава відбудеться в п'ятницю, 3-го травня, о год. 7-ій вечора в залі української середньої школи при вул. 11680 МекДугал в Гемтремку, Миш.

ВРУЧЕННЯ НАГОРОД

Ню Йорк. — Урочисте вручення нагород Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів відбудеться тут в суботу, 4-го травня ц.р., о год. 4-ій по полудні в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця. Нагороди 1984 року надано: Юрію Коломийцеві за збірку поезій „Білі теми" і Маргариті Ласло-Куцюк за працю „Засади поетики". Вступ вільний.

Відкриють Осередок Української Спадщини в Ню Гейвені

Ню Гейвен, Конн. — В неділю, 2-го червня ц.р., тут відбудеться офіційне відкриття Осередку Української Спадщини при українській католицькій парохії св. Михаїла.

Для тієї цілі парохіяльний уряд призначив два поверхи — разом шість кімнат — одного парохіяльного будинку, в яких будуть поміщені зразки церковного та народного мистецтва — вишивка, образи, різьба, кераміка, писанки тощо. В окремих кімнатах будуть зберігатися документи та пам'ятки організованого життя Ню Гейвену.

Особливу увагу присвячено бібліотеці, в якій знайдуть місце твори про історичний та культурний розвиток української громади в загальному, в Америці, та Ню Гейвені, з окремими відділами церковної ділянки. Поодинокі габльотки вже починають заповнятися експонатами та книжками, що їх жертвують щедрі парохіяни. Одна більша заля призначена для влаштовування різних курсів, докладів чи висвітлювання фільмів на історичні та церковні теми.

Дата 2-го червня, тобто відкриття Осередку, завершить урочисті святкування 75-ліття існування парохії, а рівночасно стане першим етапом приготувань до всенародного святкування Тисячоліття Хрищення України.

З призначення о. пароха Р. Ґолемби, Осередок очолює М. Гижа, а членами дирекції є д-р А. Серетний, Р. Гижий, Д. Горбатий і В. Ґіна.

Акту відкриття довершить єпископ Стемфордської дієцезії Василь Лостен при співучасті представників міського управління і сусідських парохій.

Відкриття, в якому крім офіційної частини буде й розвагова програма, безпосередньо після Божественної Літургії, яка правитиметься о год. 10.15 вранці.

КОНЦЕРТИ АНСАМБЛЮ „УКРАЇНА"

Філядельфія. — Концерти танцювального ансамблю „Україна", Осередку СУМ ім. М. Павлушкова з Чикаго, хореограф Євген Літвінов, розпічнуться в суботу, 4-го травня, о год. 6-ій по полудні у Філядельфії в залі Нортіст середньої школи, при Коттман і Алґон вулицях. В неділю, 5-го травня, о год. 4-ій по полудні, ансамбль виступить у Ню Йорку в залі Фешен інституту, при 225 Захід 24-та вулиця; в суботу 11-го травня, о год. 7-ій вечора в Чикаго в залі Лейн технічної середньої школи при Еддісон і Вестерн; в суботу, 25-го травня, о год. 7-ій вечора у Віндзорі в Сентеніял середньої школи, при 1400 Норт Вуд, в неділю, 26-го травня, о год. 4-ій по полудні в Торонто в театрі ім. королеви Єлисавети, Ексгібішен плейс.

Критикують процедури ОСІ

Джерзі Сити.—Щоденник „Стар Леджер" з датою 22-го квітня 1985 року помістив обширного листа до редакції, пера Мирона Леськова, віцепрезидента Крайового об'єднання американських етнічних груп, Відділ в Ню Джерзі, п. н. „Невідповідна процедура", в якому автор гостро критикує невідповідні процедури Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ), яке свої оскарження на переселених осіб базує на тому, що довідується з поліційних актів країни, в якій обвинувачують і засуджують тисячі невинних осіб.

Автор уважає, що це справжня іронія, коли ОСІ наївно співпрацює зі совєтськими чинниками, а з другої сторони Державний департамент і Сі-Ай-Ей остерігають перед небезпекою совєтських дезінформацій. М. Леськів пригадує також читачам, що СССР є відомий з того, що вміє, коли цього вимагає інтерес держави, фабрикувати або зміняти леґальні документи. У тому випадку СССР має поважну причину кинути закиди у сторону еміґрантів із Східньої Европи і доказати, що вони є винні у колябораціі з нацистами, бо в цей спосіб можна скомпромітувати критиків СССР і свідків його злочинів.

Тому, на думку М. Леськова, ОСІ повинно розглянути випадки тих, які є підозрілі в співпраці з нацистами, але тільки на підставі свідчень очевидців та приглог, які є доступні на терені ЗСА, а не з совєтських джерел.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Вотервліт, Н. Й. — Заходом організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні відбудеться тут в суботу, 4-го травня, в год. 7:30 вечора, в залі церкви св. Миколая, доповідь Д. Зьомека, представника Кестон коледжу, що вивчає переслідування релігії в СССР, на тему: „Сучасне переслідування християнства в Україні".

Появився науковий збірник УІТ, присвячений М. Грушевському

Кент, Огайо. (ПС УІТ). — В Мюнхені вийшов з друку науковий збірник, присвячений пам'яті Михайла Грушевського, як спеціяльний том „Українського Історика". Збірник має понад 300 сторінок друку і вже розсилається усім передплатникам історичного журналу. Цей том появляється з нагоди відзначення 50-ліття смерти Михайла Грушевського в 1984 році, який Українське Історичне Товариство проголосило „Роком Грушевського".

Збірник складається з трьох основних частин. У першій частині праці присвячені діяльности і творчости М. Грушевського, що їх написали: Любомир Винар, Гельмут Нойбавер, Михайло Кордуба, Марко Антонович, Ігор Каменецький, Олександер Домбровський, Теодор Мацьків, Василь Ленцик, Петро Стерчо і Іван Кедрин.

В другій частині є статті М Грушевського, присвячені його учителеві Володимирові Антоновичеві, Максимовичеві і Костомарову, а також вибірка його публіцистичних статтей із 1917-18 років. З автобіографічних матеріялів друкується стаття Грушевського „Як мене спроваджено до Львова".

У третьому розділі друкуються нововіднайдені матеріяли про М. Грушевського у віденських архівах п. н. „Справа Грушевського" (друкуються ориґінальні тексти і український переклад документів за редакцією Марка Антоновича) і також передруковується рідкісний випуск „Вістей з Центральної Ради".

Збірник закінчується вибраною бібліографією праць про М. Грушевського Л. Винара, яка є допроваджена до кінця 1984 року. Це видання коштує 20 дол. Замовлення з грошовим переказом слід висилати на таку адресу: The Ukrainian Historian" P.O. Box 312, Kent, Ohio, 44240.

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ

Філядельфія. Музична комісія Архиєпархіяльного Комітет для святкування 1000-річчя Хрищення Руси-України готовить видання збірника пісень для молоді.

Проситься композиторів, бажаючих помістити свої твори у цьому збірнику, надсилати свої композиції на три основні голоси, з фортепіяновими супроводом на адресу: Millenuim Office, c/o Arhbishop's Chancery 827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123.

У Філядельфії концертуватимуть Ласовські

Філядельфія (А. Ж.). — Український Музичний Інститут у Філядельфії повідомляє, що в неділю, 19-го травня ц.р., відбудеться чергова імпреза, яка закінчить сезон концертів за 1984-85 рік. Цією імпрезою буде концерт родини Ласовських: скрипаля й композитора Ярополка Ласовського, піяністки Оксани Ласовської та флейтистки Одарки Ласовської. В програмі — твори барокковиx і модерних композиторів, в тому українських. Концерт буде в залі українського Культурно-Освітнього Центру.

Д-р Я. Ласовський, зараз професор музики в Кларіонському університеті, відомий у Філядельфії з численних концертових виступів та виконуваних солістами та хором його пісень, а також інструментальних композицій і особливо з вистави його музичної комедії „Дейзя", яку поставив і диригував нею директор УМІ проф. Юрій Оранський, силами студентів УМІ.

Музикальні здібности успадкували по батькові дві його доні, Оксана й Одарка. Оксана, яка завершує студії математики докторатом, є талановитою піяністкою і часто акомпаньює батькові на його скрипкових концертах. Молодша Одарка кінчає цього року середню школу й плянує продовжувати музичні студії в університеті.

Всі троє мають за собою ряд виступів в університетах Пенсильванії. Оце вперше виступлять перед українською публікою у Філядельфії з концертом, на якому будуть виконуватись тріо, дуети й сольо.

З'ЇЗД КОЛИШНІХ УЧНІВ ГІМНАЗІЇ В АШАФЕНБУРЗІ

Вашінґтон. — Ініціятори з'їзду учнів і учителів колишньої найбільшої гімназії в таборі Ашафенбурґ, Західня Німеччина, інформують, що з'їзд відбудеться 24-го і 25-го травня 1986 року у Вашінґтоні. Щоб належно підготовити з'їзд ініціятори вирішили повідомити зацікавлених рік наперед і просять зацікавлених зголошуватися якнайскорше, а також подавати прізвища і адреси своїх товаришів і товаришок. Зголошуватись треба на адреси: Галина Минаєва-Андреадіс, 11904 Rivershore Dr. Dunkirk, Md. 20759, tel.: (301) 257-7616 по 6-ій год. веч., або Анна Дідур-Гаврилюк, 900 La Grande Rd., Silver Spring, Md. 20903, tel.: (301) 445-1456.

М. Ґорбачов обіцяє допомогу для сандіністів

Москва. — Під час зустрічі в Кремлі нікараґуанського „президента" Даніеля Ортеґи з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Горбачовим, яка відбулася у понеділок, 29-го квітня ц.р., совєтський лідер обіцяв збільшити економічну й іншу допомогу для Нікараґуа і тим самим допомогти сандіністам втриматись при владі та побороти внутрішні труднощі. Д. Ортеґа поїхав до Совєтського Союзу зараз таки після голосування в Палаті Репрезентантів ЗСА над справою допомоги для антикомуністичних повстанців, яка не дала своєї згоди на таку допомогу і тим самим також, морально принаймні, підтримала прокомуністичний уряд сандіністів.

Очевидно, М. Ґорбачов й інші совєтські лідери, які досі зустрічались з Ортеґою, були дуже обережні у висловах і не згадували про висоту допомоги СССР для Нікараґуа, хоч лідер сандіністів їхав з виразною настановою отримати в СССР принаймні 200 мільйонів економічної допомоги, не згадуючи про допомогу зброєю, яку Москва доставить йому і без окремого прохання, забезпечуючи таким чином свої власні інтереси в Центральній Америці. Політичні спостерігачі кажуть, що чимбільше буде совєтських причілків, чи ними контрольованих урядів в Латинській Америці, тим гірше буде для Уряду ЗСА, який буде змушений не тільки витратити більше грошей на вдержання відповідної військової сили для збалянсування совєтської присутности у сусідстві ЗСА, але також, займаючись Латинською Америкою, звертатиме менше уваги на інші частини світу також загрожені мілітарною силою СССР.

Як треба було сподіватися, М. Ґорбачов і Д. Ортеґа засудили політику Вашінґтону в Центральній Америці і „готування ЗСА до інтервенції в Нікараґуа". Західні дипломати в Москві не вірять, що Ортеґа приїхав до Москви тільки у справі економічної допомоги, тоді коли в його країні ведеться громадянська війна, і він потребує модерної зброї, зокрема тяжких гелікоптерів і джетових літаків для боротьби з повстанським рухом, який зростає на силі.

Щоб робити враження, що вони обидва змагаються за мир і мирне співіснування, М. Ґорбачов і Д. Ортеґа прийняли спільну постанову про підтримку резолюції групи латиноамериканських держав, яка назвала себе „Контадора" і яка змагає до полагодження конфліктів шляхом мирних переговорів і зустрічей. Це, без сумніву, свого роду димова заслона, якою обидва диктатори хочуть приховати свої цілі в Центральній Америці, кажуть деякі аналітики.

Космічний корабель випустив сателіта

Кейп Канаверал, Фльорида. — У понеділок, 29-го квітня, тут відбувся успішний запуск космічного корабля „Челленджер" з сімома астронавтами. Це вже сьома космічна подорож „Челленджера". Корабель пробуде на орбіті сім днів і вже випустив одного сателіта, хоч другого йому не вдалось запустити в орбіту.

Командиром корабля є Роберт Овермаєр, один з ветеранів американської астронавтики. Р. Овермаєр — полковник, йому 48 років, до НАСА він був завербований у 1969 році, а в 1982 році пілотував корабель „Колюмбія".

Пілот корабля — Фредерік Ґреґорі. Це третій неґр, який подорожує у космосі. Ф. Ґреґорі закінчив військово-повітряну академію.

Член залоги Дон Лінд, 54 роки. Він брав участь в створенні різного обладнання, яке використовувалось при першій експедиції американських астронавтів на Місяць і був запасовим під час двох летів „Скайлаба".

Норман Чаґард — лікар. У 1983 році він був членом залоги космічного корабля, проводив у космосі медичні експерименти.

Вілліям Торнтон, 56 років, провідний спеціяліст НАСА в ділянці досліджень проблем почуття людей у космосі.

Лодевік ван ден Берґ — спеціяліст в галузі кристалів. Він народився в Голляндії, але докторат з космічних наук дістав у Делаверському університеті в ЗСА.

Тейлор Ванґ, 44 роки, народився на Тайвані. Він спеціяліст в галузі рідкої динаміки.

Під час полету залога корабля проведе 15 наукових експериментів, в яких будуть брати участь дві мавпи і понад 20 щурів.

Запуск корабля відбувся успішно, хоч незабаром після виходу в орбіту командир корабля повідомив, що з незрозумілих причин перегрівся один з трьох гідравлічних підсилювачів. Центр управління наказав відключити цей підсилювач. Несправність не викличе будь-яких ускладнень, бо підсилювачі використовуються під час приземлення і астронавти мають надію до того часу направити пошкодження.

ВАРШАВСЬКИЙ ДОГОВІР ПРОДОВЖЕНО НА 20 РОКІВ

Варшава, Польща. — Лідери країн Східнього бльоку, включаючи генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова, зібралися в п'ятницю, 26-го квітня, у Варшаві, щоб продовжити термін дії Варшавського договору, який 14-го травня відзначить 30-ту річницю свого існування.

Польське пресове агентство ПАП повідомило: „Зразу ж після закінчення першого туру женевських переговорів у Варшаві відбувся хвилюючий акт підписання протоколу про продовження терміну дії Варшавського договору".

Ніяких більше подробиць відносно цього ПАП не передало, а також не уточнило, на який саме строк продовжено договір, але радіо Чехо-Словаччини передало, що договір буде продовжений ще на 20 років Причому протокол продовження містить пункт, що застерігає десятирічне продовження Варшавського договору після закінчення 20-річної дії.

Протокол підписали М. Ґорбачов та керівники шести інших соціялістичних країн — Чехо-Словаччини, Польщі, Мадярщини, Східньої Німеччини Болгарії та Румунії.

Переговори про Варшавський договір відбувалися в палаці Радзивілів, де в 1955 році він вперше був підписаний. Ні польські, ні закордонні журналісти не були допущені в залю засідань. Після церемонії підписання протоколу лідери сімох комуністичних країн відвідали могилу Невідомого вояка.

Зустріч, що відбулася у п'ятницю, спочатку була запляновано на січень цього року, але у зв'язку з хворобою Константина Черненка, була відкладена. Це перша зустріч лідерів країн Східнього бльоку з 1983 року.

В польських урядових колах говорять, що під час нинішньої зустрічі був прийнятий також цілий ряд „дуже важливих резолюцій", але про їх зміст нічого не повідомляється.

Лідер „Солідарности" Лех Валєнса заявив, що „ця зустріч просто вказує на те, що Польща ще 20 або 30 років залишиться під совєтським пануванням".

Папа виступив в обороні християн в Ливані

Ватикан. — Папа Іван Павло II, вислухавши докладні інформації про незавидну долю ливанських християн і криваву розправу над ними з боку мусулманшіїтів, комуністів, скаржноліних елементів та інших, став в їхній обороні і виступив із закликом до леґального уряду Ливану і всіх лідерів світу зробити все можливе, щоб припинити масове винищування людей тільки за те, що вони мають іншу думку чи належать до іншої релігії.

Досі 75,000 ливанців-християн мусіли під тиском обставин і терору шіїтів та прокомуністичних елементів покинути свої житла і втікати у безпечніші місця, переважно під охорону ізраїльців чи мирового корпусу Об'єднаних Націй, який, на жаль, не може дати їм належної охорони, бо він сам знаходиться під загрозою з багатьох сторін.

Папа під час свого кожнонедільного виступу на площі св. Петра в Римі, заявив, що суперництво і брак порозуміння між поодинокими прошарками населення Ливану та чужа провокація спричинились до багатьох вбивств, нещасть, голоду, холоду, хвороб, збільшення кількости втікачів тощо. „Після кровопролиття в столиці тієї країни Бейруті, хвиля ненависти покотилася тепер на південь", — заявив Папа, який вважає, що тільки рішучі заходи ливанського й інших урядів, зацікавлених у наведенні спокою, можуть облегшити долю багатьох тисяч невинних громадян, що стали жертвою довгої громадянської війни в Ливані.

Звідомлення із Сидону й околиці в південній частині Ливану, заявив голова Католицької Церкви, застрашуючі. Аж страшно подумати, що цією справою так мало цікавляться народи світу, приглядаючись до кривавих розправ однієї групи над іншою, каже Папа. Він закликав усіх християн до спільної молитви і просьб до Бога, щоб він зрушив почуття відповідальности в тих, що за ці справи відповідають і мають силу впливати на оточення, в льокальному і міжнародному засягу. Тепер шіїти погрожують знищенням і тих 75,000 втікачів, що згуртувались в містечку Єззіне, розташованого 12 миль від Сидону.

Політичні спостерігачі відмітили при тому, що Папа вже кілька разів виступав на захист покривджених цивільних осіб в Ливані, які найбільше терплять від довготриваючої громадянської війни і міжфракційної боротьби.

В СВІТІ

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСЕР Ясуґіро Накасоне виступив із закликом до вільних демократичних індустріяльних держав підтримати стратегічну оборонну ініціятиву президента Роналда Регена, яка, на його думку і на думку багатьох спеціялістів, є надійною антиракетною зброєю на яку в майбутньому можуть покладати велику надію вільні народи, якщо вона покажеться практичною. Крім цього, заявив прем'єр Японії, ця оборонна зброя, не є нуклеарною і тому її треба вважати безпечною для всіх країн світу. Накасоне очевидно знає чому проти цієї зброї так завзято виступає Совєтський Союз, але він дивується чому комуністи так завзято поборюють ненуклеарну зброю, якщо вони, згідно з їхньою кампанією, не збираються на нікого нападати напродукованими ними нуклеарними ракетами.

УРЯД НІҐЕРІЇ ПРОГОЛОСИВ виімковий стан в місті Комбе, в якому загинуло вже понад 100 осіб в наслідок заворушень і вуличних боїв між поодинокими релігійними групами. Військові частини перебрали тепер контролю над містом і у заборонених годинах ніхто не має права появлятися на вулицях без окремого дозволу військової влади.

В ОСТАННЬОМУ ДНІ нарад країн Варшавського Пакту совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов знову критикував політику ЗСА і стратегічну оборонну ініціятиву президента Роналда Регена, тобто космічну зброю, яка є тільки в стадії дослідів, але яка непокоїть вже від довшого часу совєтських керівників. М. Ґорбачов переконаний, що роззброєневі переговори в Женеві не поступають вперед через американську неуступчивість у справі космічної зброї.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ РОНАЛДА Регена заохочує і дає сильну підтримку американським приватним фірмам у розбудові масової публічної транспортації. У цій справі Уряд розпочав вже акцію, стараючись втягнути приватну індустрію до якнайбільної участи в цьому проєкті, виконання якого поширить транспортаційнул лінію.

ФАРМЕРИ В СТЕЙТІ Айова зневірилися в політиці президента Роналда Регена в наслідок чого його популярність серед них впала дуже низько. Згідно з опитанням часопису „ДеМойн Сандей Реджістер", понад 63 відсотки опитуваних фармерів висловилися негативно про хліборобську політику президента Регена. В останніх виборах фармери в Айові віддали 58 відсотків голосів за Регена, але тепер більшість з них розчарована його політикою.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що Уряд незабаром оголосить новий курс політики щодо Нікараґуа, який був прийнятий недавно на секретному зібранні представників різних американських урядових департаментів. Є здогади, що Уряд наложить економічні санкції проти сандіністського уряду в Нікараґуа. Америка витрачає 57 мільйонів дол. річно на закуп сирівців в Нікараґуа, передусім таких товарів, як банани, м'ясо та цукор, що становить понад 17 відсотків доходу Нікараґуа від закордонної торгівлі.

В ҐЮСТОНІ, ТЕКСАС, федеральний суддя Норман Блек дав розпорядження дирекціям двох середніх шкіл дати приміщення у шкільних будинках для відбуття зборів „християнських клюбів". Це була перша спроба сили нового закону ухваленого Конґресом, який дозволяє релігійним організаціям відбувати свої збори в публічних шкільних будинках. Адміністрація згаданих шкіл настоювали, що відбування зборів релігійних організацій у публічних шкільних будинках порушує закон про сепарацію Церкви й держави. Але згаданий суддя був іншої думки і дозволив цим групам на відбуття зборів в тих публічних шкільних будинках.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN.0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтське шпигунство

Про диявольську в усіх подробицях випрацьовану систему совєтського шпигунства та про довжелезний шнурок окремих совєтських шпигунів існує вже різномовна література. Тільки фахівці совєтологи орієнтуються в отій друкованій документації, між ними і деякі українці (наприклад Анатоль Камінський). Ця література про шпигунів, керованих з окремого департаменту КҐБ у Москві, знаходить щораз новий матеріял, бо раз-у-раз виявляють нові афери совєтських „дипломатів", службовців різних совєтських закордонних станиць, „учених" з програми „культурного обміну", торговельних аґентів плюс зрадників західніх країн і народів на службі Москви, які викрадають військові і промислові тайни та продають їх ворогові, затративши власну честь і самопошану.

В останніх тижнях і днях наспіли до цієї сумної справи нові вістки. Польська вільна преса повідомила, що з'ясувалася врешті тайна трагічної смерти ґенерала Владислава Сікорського, лідера польської еміґрації під час Другої світової війни, який зробив був пакт із Сталіном про звільнення всіх польських громадян та створення з них армії по стороні альянтів під командуванням генерала Андерса. Ген. Сікорський згинув у катастрофі гелікоптера над Ґібральтарською затокою, який з невідомої причини розлетівся і затонув. Щойно тепер, — як вичитали ми, — польські дослідники знайшли в архіві міністерства закордонних справ, що тоді, в 40-их роках нашого сторіччя, у британській дипломатичній репрезентації в Ґібральтарі служив урядовець міністерства закордонних справ Бирджес — той сам, що його швидко потім виявили, як совєтського шпигуна (Бирджес разом із своїм приятелем, також високим урядовцем британського міністерства закордонних справ МекЛіном, теж совєтським шпигуном, встиг втекти до СССР заки їх арештували). Ото ж це Москва рішила була позбутися такого сумнівного свого приятеля-союзника, як генерал Сікорський...

Кілька днів тому британський уряд видалив з Лондону спершу трьох членів совєтської амбасади, як шпигунів і згодом ще двох, коли большевики шляхом „відплати" видалили з Москви також трьох членів амбасади британської. У поважному ілюстрованому тижневому журналі „ЮС Нюз енд Ворлд Репорт" з дати 29-го квітня ц.р. подало вістку про переведене переслухання на сенатській Підкомісії про „діраву" охорону різних американських військових об'єктів і промислових закладів, працюючих для війська: большевицькі шпигуни не мають найменших труднощів діставатися туди і викрадати всі потрібні їм таємниці. Працівники ФБІ зізнавали, — читаємо там, — що совєтські шпигуни користуються тепер більш рафінованими способами і в більшому числі, як будь-коли раніше". Наче на потвердження цього твердження, що стосується не тільки американського терену, прийшли вістки з Індії, що там також виявлено широко розгалужену сіть совєтського шпигунства, дармащо Індія ніби заприязнена зі Совєтським Союзом країна. Московський КҐБ (Комітет Ґосударственной Безопасності) користується не тільки безпосередньо собі підчиненими аґентами і перекупленими чужими шпигунами, але й шпигунськими апаратами сателітських країн — Болгарії, Мадярщини і Чехо-Словаччини.

Знову ж в останньому часі „Рідерс Дайджест" за місяць травень цього року у статті Джана Беррона „Подвійні аґенти у засекреченій війні" подані конкретні приклади чотирьох совєтських шпигунів, високих урядовців КҐБ на офіційних становищах дипломатів, які, розчарувавшись у большевицькій системі, пошукали зв'язків з англійськими чи американськими властями, погодилися стати також на службу розвідчим апаратам Британії чи ЗСА і зрадили прецінні для вільного світу совєтські військові тайни. Дійшло до того, що совєтський уряд скасував навіть один відділ КҐБ, який займався скритовбивствами на Заході, злякавшися, що воно може спровокувати третю світову війну. Автор цієї статті в названому американському журналі з найбільшим у світі накладом твердить, що в отій „засекреченій війні" перевагу мають західні розвідчі аґенції.

Большевики викрали були тайну продукції атомової зброї. Большевики викрали і далі викрадають найбільш потрібні їм засекречені відомості з усіх вільних країн світу. Але й Захід орієнтується вже досконало не тільки щодо всієї системи в СССР, але й у стані збройних сил та військових приготуваннях і нових дослідах, що їх ведуть в СССР. І, здається, сама Москва знає про це. І саме тому хворіє патологічним страхом перед дійсними і здогадними шпигунами і кожного туриста, який має фотоапарат, вважає за шпигуна. Ціла совєтська система оперта на шпигунстві. Шпигується за кожним власним громадянином, існує школа шпигунства, шпигується у всіх закордонних країнах. Це коштує більйони рублів, які кинені в болото, бо шпигунство не врятує імперії.

Іван Боднарук

У СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО МОРЯ

Мабуть, більшість українців, коли згадує наше історичне минуле, або думає про майбутнє, думає про Україну як про суходільну державу, а не морську силу. Мало пам'ятаємо про те, що Україна — це країна з великим морським побережжям, що її геологічне положення поставило над берегами Чорного моря.

День 29-го квітня 1918 року став святковим днем українського Чорного моря і фльоти, що його відзначає українське громадянство на еміґрації на згадку світлої події в історії наших визвольних змагань. Відродження української державности в 1918 році мало свій логічний відгук у піднесенні українських національних прапорів на Чорноморській фльоті 29-го квітня 1918 року, у цей саме день, коли до влади прийшов у Києві гетьман П. Скоропадський. Закон про українізацію Чорноморської фльоти, ухвалений Центральною Радою 14-го січня 1918 року і проголошений 13-го березня того ж року, був виконаний святочно 29-го квітня, коли то на 66-ох кораблях та підводних човнах замаяли прапори України. У воєнному порті в Севастополі того дня крейсер „Юрій Переможець" дав наказ кораблям піднести синьо-жовтий прапор, щоб цим відновити традицію княжих і козацьких часів. Тоді вся Чорноморська фльота зосереджувалася у Севастополі, а команда кораблів переважно складалася з українців. У квітні 1919 року Морське міністерство рішило прийняти день 29-го квітня як день „Свята Української Державної Фльоти" та разом із тим, днем „Свята Українського Чорного Моря".

Уже на світанку історії Русі-України наші князі здобули славу для своєї держави морськими походами. Княжі кораблі появилися на берегах Чорного моря вже на переломі VIII і IX сторіччя. Перші літописні записки про морські походи знаходимо за Аскольда і Дира, які атакували Царгород. За ними пішли дальші княжі морські походи: в 907 році на Царгород ходив князь Олег, який, як подає переказ, „прибив свій черлений щит на брамі Царгороду". Останній морський похід відбув за княжих часів Ярослав Мудрий, який вислав свого сина Володимира на Царгород і той похід закінчився великою перемогою. Але наступи азійських орд почали підпихати нашу державу від морських берегів. На протязі трьох сторіч Київська Держава вела криваву боротьбу із степовиками. Галицько-Волинська Держава також не спускала очей з моря: Ярослав Осьмомисл опанував гирло Дунаю, „зачинив Дунаєві ворота", як каже „Слово о полку Ігореві".

Наші козаки поклали теж свою печать на всіх берегах Чорного моря. З тих часів збереглися в Україні пісні й думи про Чорне море, про славні козацькі походи на Царгород, Істамбул, Синопу, Трапезунт і Кафу, героїчні епопеї про визволення бранців, історичні документи про диктовані українськими князями умови миру грецькій імперії та активні мирні чи воєнні взаємини українців із надбережними народами Чорного моря. В XVII сторіччі на Чорному морі появилася нова морська сила, українські козаки. Ім'я гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного, який здобував із своїми козаками морські порти Туреччини, стало широковідомим завдяки цим морським походам.

Тож не диво, що коли розпадалася царська Росія, то не лише на суходільному фронті постала до боротьби українська стихія, але подібне діялось і в портах Чорноморя, головно в Севастополі, де була в більшості скупчена Чорноморська фльота російської імперії. Дня 22-го грудня 1917 року в Києві створилося Українське генеральне секретарство морських справ. Уже з кінцем квітня 1917 року майже на всіх кораблях діяли українські корабельні ради, а в липні того ж року міноносець „Завидний" підніс спонтанно український прапор. Але існування Чорноморської фльоти тривало коротко. У грудні 1918 року до Севастополя прибули кораблі Антанти й поділили між себе те, що залишилося з української фльоти та вивели кораблі до Царгороду та інших портів.

Море має для народу величезне значення. Воно вчить найцінніших військових прикмет: відваги й солідарности. Вчить бистрим зором дивитися вперед, орієнтуватися в невідомих країнах, шукати нових шляхів і просторів. Море — це зв'язок із світом. Через море приходить обмін культурними цінностями, відбувається перевіз товарів. Море виховує відважних і підприємчивих людей, що не бояться смерти. Завдяки морю поставали й багатіли такі держави, як стародавня Греція, Рим, Єгипет. Лише морю завдячують свою могутність і багатство Англія і ЗСА. Комунікаційним шляхом Чорного моря прийшло в Україну християнство. Ранній прихід української держави на світову арену завдяки Чорному морю став важним психічним чинником формування нашого національного побуту.

В економічній ділянці Чорне море виконує для надбережного населення України ту саму ролю, яку для центральної України має наш багатий чорнозем: це є джерело економічного розвитку. Чорноморські лимани вже нашим чумакам давали сіль, а можливість хемічної промисловости, ба-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Лариса Онишкевич

Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької і дві казки

Великим каменем на шляху Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької могла бути минулорічна пожежа в Українському Народному Домі в Ню Йорку, коли згоріли театральні костюми та реквізити групи. Та — на 20-му році свого існування Студія сприйняла цю перешкоду зріло. Друга постава — з новими вже декораціями та строями — в березні доказала живучість групи.

Підбір двох поем Ліни Костенко зінсценізовано у творчий, цікавий спосіб. „Казка про Мару" — це поема-розповідь. Лідія Крушельницька її здраматизувала, включивши до неї дев'ять діючих осіб, хор коментаторів і танцюристів. Разом із професійною хореографією, сценічними ефектами та музичним тлом — казка стала живою, зілюстрована акцією. Нескомплікована фабула й одноплясна дидактичність типової казки виступала легко.

Другий твір, „Мандрівка серця", має пояснення авторки, що це також казка; в ній також виразна дидактичність, хоч більше розкладена на кілька ліній. Пояснення та символіка має вже більше площин як перша казка. Вселюдські життєві правди й проблеми можна бачити спрощено або універсально. Зміна тла, місця подій-пригод на шляху молодого мандрівника, головного героя, зуживає вже удвічі більше діючих осіб, а з тим і символів. Тут також паде більша увага на „ведучих", на членів грецького хору з легкою, ефектовною хореографією руху. У цій казці і хореографію і світляні ефекти помітно — і вдало посилено. Коли всі елементи постави гармонійно проводять нитку казки при досить напруженій увазі глядача — то кінцева сцена у самому тексті немає динамізму, й у результаті діялог героя зі своїм серцем резтягнений і таким чином обриває плинність цілости. Та винахідливість Л. Крушельницької може й цей момент відповідно побороти, головно коли вона має такий професійний допоміжний персонал як Р. Прийму-Богачевську, О. Ковальчук-Івасівку (обі в хореографії) та І. Соневицького. Цілість обох постанов виявляє високу якість режисера та співпрацівників.

Крім свого задуму постановки, молодих акторів та ефекту слова, домінуючим фактором була сценічність цілости, головно з оформленням Марійки Шуст. Це було не тільки тлом, складовим елементом атмосфери, але й стимулюючим чинником для образного думання. Строї вбільшості піддержували цей ефект (наприклад, драматичний ефект строю Василіска). Приємно було запримітити також елеґантно-стрункі постаті у довгих, традиційних, плахтах народного одягу — у яких зграбні молоді акторки виглядали граціозно. Світляні ефекти, головно у деяких сценах (наприклад, „працюючих рук") посилювали моменти до оптимум.

Можна справді привітати Студію, що переступила перешкоду й поновно веде працю, даючи глядачам навіть деякі кращі сценічні оформлення як у давніших постановах. Та, порівнюючи до минулих вистав, можна спостерегти як зміняється склад молодих учасників Студії під оглядом мови; це єдиний аспект, що знизився, серед частини учасників, коли всі інші аспекти гри, зокрема у головних акторів (Олег Данилюк, Оленка Певна, Софія Зєлик, Люба Вижницька) є сценічно дуже успішні.

Обі постави Лідії Крушельницької — це насолода для глядача, й обі можуть бути сприємливими для молодого, шкільного глядача. Коли етнічні театральні групи в Америці завмирають досить швидко — приємно бачити, що Студія Л. Крушельницької — це один із успішних вийнятків. Можна побажати, щоб більше осередків ЗСА і Канади мало змогу побачити ці дві постави Студії у своїх містах.

Д-р Мирон Куропась

„АМЕРИКАНСЬКА СВАСТИКА"

Higham, Charles „American Swastika", Doubleday and Company, Inc., Garden City, N.Y., 1985, pp. 332.

II.

В дійсності о. шамбелян Іван Бучко ніколи не був провідником ОДВУ і не мав він жадної потреби на таємничі зустрічі. Зненавидженого совєтами за його енергійну і відверту підтримку ОУН і ОДВУ, Бучка тепло й щиро вітали українці, куди б він не пішов. Журнал „Година" обвинувачував Бучка в тому, що він був німецький терорист і, — як в усіх справах, що торкаються українців, остеріг ФБІ. Проте в архівах ФБІ абсолютно нічого немає, щоб підтвердити це несамовите твердження. Головою ОДВУ в той період був був д-р Олександер Грановський, популярний ентомолог в університеті Міннесоти.

Гіґем пише, що в 1940 році „Організація Українських Націоналістів переїхала до Риму, де кореспондент офіційної фашистської газети „Свобода" в Джерзі Сиґі, розпоряджав фондами, що постачалися з З'єднаних Стейтів".

Періодик „Година" і його комуністичні прибічники послідовно таврували „Свободу", щоденник УНС, як, мовляв, фашистський часопис. Редактора „Свободи" Луку Мишугу обвинувачували в тому, що він нацистський аґент, бож він поїхав на Карпатську Україну в 1938 році, щоб дати підтримку недовготривалій самостійности цієї республіки. Всі ці закиди проти УНС, Луки Мишуги і „Свободи" докладно дослідило ФБІ і ствердило, що вони цілковито безпідставні.

„Українці мають приятелів скрізь, — пише Гіґем. — Навіть таке поважне видавництво Єйл університету видало книжку Михайла Грушевського „Історія України", в якій вихвалюється німецька українська п'ята колона в найекстраваґантніший спосіб, а також відверто вихвалюється Гітлера".

Не підлягає сумніву, що Гіґем ніколи не бачив книжки Грушевського, видання якої фінансував Український Народний Союз, і передмову до котрої написав поважний фахівець від російських студій д-р Джордж Вернадський. Те, що Гіґем написав, він підхопив від „Години", яка 1-го листопада 1941 року засуджує Єйльський університет за видання книги, „в якій вихвалюється пронімецька п'ята колона" і „яка представляє расовий німецький міт про українських людей в цілому". Що дійсно роздратувало „Годину" — це те, що в книжці подано українські націоналістичні становища в науковий спосіб. Слід підкреслити, що проф. Грушевський помер в совєтській Україні в 1934 році і, правдоподібно, навіть ніколи не чув про Гітлера, не кажучи вже про „вихвалювання" його. Останній розділ цієї книжки написав редактор „Свободи" Лука Мишуга, який двічі згадав Гітлера; перший раз у зв'язку з Мюнхенським договором 1938 року (стор. 571), а вдруге — у зв'язку з інвазією Гітлера на Польщу і його союз зі Сталіном (стор. 573).

Гіґем не зупиняється на українських націоналістах. Вже 15-го березня 1938 року, — пише він, — орган ОДВУ „Націоналіст" запросив всіх американських революціонерів координувати їх діяльність з українцями, і така коляборація продовжувалася до ранніх 1940 років." Тут мається на думці, очевидно, що, мовляв, існувала якогось роду нацистська конспірація поміж цими двома антисовєтськими групами.

Насправді 15-ий березневий випуск „Націоналіста" не вміщав ніщо більше як три перші частини статті Джеймса Дж. Манджаліяна — з накресленням у ній давньої історії Вірменії, її появи як модерної держави під керівництвом націоналістичної партії Дашнаґ, і в кінці її брутальне знищення совєтськими окупантами. Нав'язуючи до слів Володимира Різника, крайового секретаря ОДВУ — в тому часі в „Націоналісті" вірмени друкували антисовєтські статті, але не було ніяких намагань, щоб координувати їхні дії. — Просто до того не було потреби", — сказав В. Різник.

Цей неймовірний брак знання історії Східньої Европи в Гіґема, коли він пише, що українські націоналісти мали підтримку від „румунських груп, пов'язаних із Залізною ґвардією". З уваги на те, що Залізна ґвардія була фашистською організацією, яка викорінювала національну свідомість на Буковині (де такі члени організації ОУН як Денис Квітковський в дійсності були заарештовані Залізною ґвардією), думка співпраці ОДВУ — „просто безглузда".

Гіґем теж відроджує видумки Популярного фронту, як наприклад, що ОДВУ була заанґажована в „затопленні" багатьох бриґанських кораблів і в саботажі Пенсильванської залізничої лінії Клівленд-Піттсбург експрес, обидві з яких вперше „відкрито" в журналі „Година".

На щастя,це ФБІ не обминуло. Переглянувши всі дані відомості, що їх доставили секретні інформатори 1-го жовтня 1941 року директор ФБІ Дж. Едгар Гувер поінформував Лоренса М. Смита, керівника відділу Департаменту справедливости для справ оборони, — що є підстава вірити в те, що „Година" є „дефінітив-

(Закінчення на стор. 4)

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Любов Дражевська

ПРО ПЕРШІ РОКИ ДІЯЛЬНОСТИ УВАН У ЗСА ТА ЇЇ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА М. ВЕТУХОВА

II

Я назвала чимало імен науковців-еміґрантів з Великої України, активних в Академії в перші роки її існування, хоч, звичайно, багатьох не згадала. Але треба підкреслити, що коло Академії гуртувалися люди з різних хвиль еміґрації, з усіх земель України. З уенерівської еміґрації Лев Биковський, Іван Кабачків, Наталя і Петро Холодні, Дмитро Чижевський, Левко Чикаленко, Ігор Шевченко, Андрій Яковлів. З галичан були активними: Дам'ян Горняткевич, Олександер Домбровський, Мирослав Лабунька, Іван Лисяк- Рудницький, Василь Рудко, Леонід Соневицький, Микола Шлемкевич. Голова НТШ в Америці, Роман Смаль-Стоцький (родом з Буковини) був членом редколеґії „Анналів". Волиняки: Кость Варварів, Іван Коровицький, Аркадій Трачук. „Старі" іміґранти-американці: Олександер Грановський, Арнольд Марґолін, Володимир Тимошенко; трохи пізніше включилися до праці Академії Семен Демидчук, Лука Мишуга і Ярослав Чиж, які організували Комісію для вивчення Історії Української Іміґрації в Америці. Активні закарпатці: Осип Данко та Іван Фізер. У перші роки праці Академії до неї приєднався тільки один українець, народжений в Америці — Іван Решетар з третьої ґенерації лемків.

*
* *

Тепер дещо з передісторії оформлення Академії в Америці. Душею і мотором був учений генетик і громадський діяч Михайло Ветухів. Він був дійсним членом УВАН, заснованої в Німеччині 1945 року, головою її біологічної секції. Коли виїздив до Америки, дістав від Президії УВАН уповноваження — розгорнути там її діяльність.

Ветухів приїхав до ЗСА у травні 1949 року. Спершу оселився в Лос Анджелесі, бо його з родиною виписав брат дружини. Там Ветухів дістав скромну роботу у крамниці біологічних об'єктів для шкіл. Увійшов у життя місцевої української громади, де до нього добре поставився її голова Микола Новак. Але пляни Ветухова були спрямовані на те, щоб переїхати на Схід, знайти наукову працю за фахом і організувати українських науковців, щоб продовжувати традиції розгромленої большевиками української науки.

Скоро по приїзді Ветухів відвідав В. Тимошенка, професора Стенфордського університету. Очевидно з розмов з Тимошенком Ветухів зорієнтувався в перспективах праці української наукової установи в Америці і домовився з ним про співпрацю. Пізніше Тимошенко став членом редколеґії „Анналів" Академії, перший випуск яких вийшов через півтора року після зустрічі двох учених.

У листопаді 1949 року Ветухів приїхав до Ню Йорку, як делеґат української громади в Лос Анджелесі на конґрес УККА, що відбувся у Вашінґтоні. Був обраний на віцепрезидента УККА.

Ветухів ненадовго затримався в Ню Йорку, бачився з українськими вченими. Тут уже була так звана „Група УВАН в Америці", яка також звалася „Американська філія Музею-Архіву УВАН" і діяла у порозумінні з УВАН у Німеччині. Юридично не була оформлена. Головою був учений-нумізматик Валентин Шугаєвський, секретарем — Лев Биковський, членом групи д-р Тиміш Олесіюк. Ця група доглядала пакунки з матеріялами, що приходили з УВАН у Німеччині і збирала українсько-американську пресу. Спершу для цього виділив кімнату у своєму будинкові на Іст 7-ій вулиці Мирон Сурмач, а потім на тій же вулиці дало дві кімнати щойно організоване об'єднання нових іміґрантів „Самопоміч".

З ініціятиви Ветухова 17-го листопада були скликані збори українських науковців, які ухвалили „організувати у ЗСА українських науковців і зактивізувати у ЗСА УВАН, як українсько-американську інституцію". Ветухів пов'язався з „старими іміґрантами" — П. Задорецьким, В. Кедровським і К. Лисюком, які обіцяли організувати матеріяльну підтримку Академії і дали поради щодо юридичного оформлення установи.

Ненадовго Ветухів повернувся до Лос Анджелесу. Родина вирішила переїхати до Ню Йорку, але дочка мала закінчити середню школу, тому матір і вона затрималися. Ветухів автобусом вирушив до Ню Йорку. По дорозі зупинився у Міннеаполісі, де домовився з професором О. Грановським про його співпрацю з Академією. Грановський також увійшов до редколеґії „Анналів". Наприкінці березня 1950 року Ветухів приїхав до Ню Йорку.

*
* *

Перші організаційні збори УВАН у ЗСА відбулися 15-го квітня 1950 року. Ветухів звичайно згадував „збори під оленем", бо безплатне приміщення для тих історичних зборів здобув великий ентузіяст Академії Лев Биковський у залі ІМКА, де передню стіну прикрашала велика голова-чучело оленя. Було присутніх п'ять дійсних членів Академії (оформлених у Німеччині). З них трьом було по 47-48 років, утікачі з Совєтської України: генетик М. Ветухів, хемік Констянтин Косенко і математик Володимир Чуднів. Ганна Закревська, якій тоді було 60 років, була одним з найвидатніших українських геологів. Археолог Левко Чикаленко мав 62 роки. Всі вони були безробітні. На зборах був великий ентузіяст Академії, тоді член-кореспондент її, маляр і мистецтвознавець Дам'ян Горняткевич, мав 58 років. Наймолодший (31 рік) був Юрій Луцький, аспірант у слов'янознавчому відділі Колюмбійського університету.

Ветухів говорив на зборах про свої зустрічі з американськими професорами О. Грановським і В.Тимошенком, про їх згоду включитися в працю Академії і їх поради щодо її діяльности.

Ю. Луцький у своєму виступі підкреслив значення активізації Академії у ЗСА, в зв'язку із зростанням інтересу в американському науковому світі до української проблематики.

(Продовження буде)

У свято...

(Закінчення зі стор. 2)

зованої на морських багатствах, величезна. Сьогодні це все ще не використане, бо Москва не має зацікавлення в розбудові української економії. В майбутньому Чорне море стане джерелом величезних засобів гидроелектричної енергії, при розбудові сполуки між ним і Каспійським морем, плесо якого лежить 84 стопи нижче плеса Чорного моря. У військово-політичному розумінні Чорне море творить собою шлях виходу України у світ. Водним шляхом можна дістатися до всіх берегів світу. Водний шлях, як найдешевший, виконує також і стратегічну ролю у перевозі таких важливих матеріялів, як нафта, вугілля, харчові продукти. Тому то всі народи стараються здобути вільний доступ до морських берегів. Україна цей доступ має вздовж усього свого південного побережжя.

Мусимо змагати до того, щоб знову пролунав у нас наказ: „Фльоті підняти український прапор! „День 29-го квітня 1918 року, в якому Чорноморська фльота заявила себе приналежною до своєї матері України, став від того часу Днем Українського моря і фльоти.

Прапор Воєнної Чорноморської Фльоти врятував сл. п. капітан Святослав Шрамченко та передав пластунам Чорноморцям, що є носіями ідей Чорного моря — українського моря.

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ. (МАЙЖЕ 3 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

У змагу за нашу силу

У першому кварталі кожного року українські кредитові кооперативи відбувають свої річні загальні збори.

Дня 31-го березня ц.р. о годині 3-ій по полудні в залі СУМ розпочалися чергові 34-ті загальні збори федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Чикаго. У привітальуному слові президент кооперативної каси „Самопоміч" Роман Мицик вказав на найважливіші моменти діяльности інституції: каса „Самопоміч" існує передовсім для служіння членам, служіння всіма можливими видами услуг в оперті на найновіші засоби техніки у фінансовій ділянці; каса „Самопоміч" у своєму постійному розвитку становить сильну фінансову базу свого членства; вона, анґажуючи працівників, дає працю багатьом українцям. Протягом всього існування кооперативної каси провід дбав про те, щоб доповняти свій склад молодими надійними членами - ентузіястами кооперативної ідеї.

Сидять (зліва): Віктор Войтихів - секретар, Іван Лисейко - заступник президента, Олексій Пошиваник - заступник президента, Омелян Плешкевич - почесний президент і консультор, голова світової кооперативної ради, Роман Мицик - президент, Михайло Кос - заступник президента, Богдан Ватраль - екзекутивний директор і фінансовий референт. Стоять (зліва): Іван Печенюк - голова кредитового комітету, Любомир Климкович - голова Контрольної комісії, Олег Караван, Іван Павлик, Ореста Фединяк, Хризант Костюк, Павло Олексюк - організаційний референт, Любомир Джулинський, Лев Казанівський - правний дорадник.

В дальшому слові Р. Мицик наголосив, що ми були у співпраці не тільки з кооперативними інституціями, такими як Українська Світова Кооперативна Рада, Централя Українських Кооператив Америки, Кооперативна Аґенція. Кооператива Самододопомога, „Товариство Самопоміч", але й з іншими інституціями і організаціями. Існують також джентельментські відносини з 1-им Українським Банком „Певність", бо нашою девізою є кооперація, а не конкуренція.

Порівнюючи кооперативну касу з американськими кооперативними юніями в стейті Іллиної, Р. Мицик ствердив, що наша інституція займає сильну позицію — на 1.285 кредитових юній кооперативна каса в Чикаго займає 8-ме місце. Ми дійсно є етнічним кооперативним банком! Жодна етнічна група не може тут похвалитися такою сильною кооперативною інституцією. Жодна етнічна група не створила крайової централі, якою є в ЗСА Централя Українських Кооператив Америки, не говорячи про завершення Світового Кооперативного Руху, яким є Українська Світова Кооперативна Рада. Тому що минулий рік у праці кооперативної каси завершився дуже добрими досягненнями, директор Р. Мицик подякував працівникам „за добру фахову і віддану працю, усім членам за довір'я, проводові і поодиноким керівникам відділів за співпрацю і дружні відносини в праці".

Фінансовий звіт перед членами представив Богдан Ватраль - екзекутивний директор. В скороченні найважніші позиції виглядають так: актива зросла на 7,773.307 до суми 62,315.633 (річний приріст 14.3%; резерви і нерозділений прибуток зросли на 422.810 до суми 2,283.851; вклади членів зросли на 7,181.735 до суми 59. 083.299 (річний ріст 13.8%); прибутки зросли на 1,254.946 (24.3%). Додаткові прибутки були використані для виплати вищої дивіденди на вклади, зберігаючи витрати при мінімальному. Виплачені дивіденди членам зросли на 976.043 до суми 4.759.946, ріст 25.8%. Вклади до 100. 000 забезпечені федеральною агенцією. Каса оплачує життєве забезпечення вкладів до 2 тисяч, а позики (крім морґеджевих) до 10 тисяч.

Стільки найголовніших точок з фінансового звідомлення, але це ще не все для повного образу діяльности кредитівки: одним з важніших проявів праці є допомога студіюючій молоді безкоштовним кредитом — відсотки платить держава (на день звітування позички студіюючій молоді переступають суму 2 мільйонів дол).

Слід також підкреслити, що не тільки зріс стан членів до 8 тисяч, але що наступили зміни пересічного віку членів: на вісім тисяч членів доріст переступає 70 відсотків!

Після фінансового звіту вичерпне звідомлення склав голова кредитового комітету Іван Печенюк. Він інформував про уділені позички, їх стан на день 31-го грудня 1984 року та критерії розподілу позичок.

Голова Контрольної комісії Любомир Климкович подав до відома, що на основі переведених контроль в часі ділового року Рада Директорів і адміністрація працювали згідно зі статутом і законом, досягли знаменитих вислідів, за що належиться їм признання.

Дуже піднесеним і приємним моментом було надання грамоти Романові Мицикові з нагоди 25-ліття на пості президента Чикагської кооперативної інституції, що було подвійним признанням - персонально Р. Мицикові і кооперативній касі під його проводом.

В часі дискусії було кілька ділових зауважень, до яких уважно прислуховувались працівники і дирекція: в праці так широко розбудованої інституції виникають і проблеми, які кожний ресорт чи працівники мусять вміло розв'язувати.

Свого часу в українській пресі була стаття, що кредитова кооператива — не банк. І слушно. Відповідаючи словами одного з членів, — „Це набагато більше, ніж банк".

Чикаґська каса „Самопоміч" рік-річно видає значні суми на релігійні і громадсько-національні потреби. В звітовому році каса видала на згадані потреби 87, 572 дол. Жоден банк (за виїмком „Певності") не давав і не даватиме на українські потреби. Банки зацікавлені тільки фінансами людини, сама людина виявляється тільки своїм номером конта. В кооперції кожний член є співвласником з рівними правами, привілеями і обов'язками.

Чикаґська каса „Самопоміч" у своєму розбудованому модерному приміщенні провадить не тільки фінансові услуги, але є і місцем розмов і дискусій при каві, а часто і солодкому у спеціяльно для цього створеному „куткові" зі столиками, кріслами. І цей куток набрав уже характеру неформального клюбу, без якого годі собі уявити касу.

В головній залі відбуваються часто цікаві вистави, переважно під патронатом Українського Музею в Чикаго. В березні були показані рідкісні твори Т. Шевченка, в квітні — надзвичайна експозиція прекрасних писанок. Писанки виставляють: О. Гладка, Б. Савин, В. Самиця і С. Трой. Мистецтво писанок приковує увагу численних відвідувачів.

Дивлячись на склад дирекції, видно, що більшість — це члени молодого і середнього віку. І тут помітні старання проводу, щоб кооперативна інституція мала молодих надійних пересмників. Серед членів дирекції є представники молодечих організацій: О. Пошиваник - краєвий голова ОДУМ, І. Лисейко - колишній станичний ПЛАСТ-у, І. Павлик - голова СУМ-у. Коли взяти до уваги професійність, то для прикладу можна згадати, що екзекутивний директор Б. Ватраль закінчив торговельно-фінансові студії і є реєстрований зі „Сі-Пі-Ей", Х. Костюк є віцепрезидентом в Амерікан Нешенал Бенк, д-р М. Кос - віцепрезидентом забезпеченевої компанії „Сі Ен-Ей".

На закінчення привітального слова президент каси Р. Мицик пригадав присутнім цьогорічний американський кооперативний клич „Move to strenth": кооперація має великі можливості і перспективи, берім собі до серця і до виконання цей клич та будуймо велику українську кооперативну силу".

Ірена Камінська

Клаптик „Шанґрі Ля"

Мабуть не помилятимусь, коли скажу, що не.одні з нас бачили фільм „Шангрі Ля", а якби ж і не бачили на екрані, тоді напевно у кожного, від часу вміння розуміти приємне й жорстоке, розуміти добро і зло, є бажання, у дискретних мріях, знайти такий клаптик світу, де соняшна краса природи впарі з дружбою; відпруженим спокоєм, миром і привітністю по стежках життя ходять.

Кажуть, що підсоння зумовляє спосіб життя, впливає на настрій людей і взаємовідносини. Може із-за тих причин ми стрінули на соняшній Фльориді людей, що у дусі братньої дружби, взаємопошани та збереженні українських традицій, зуміли створити клаптик українського „Шангрі Ля".

Як злітав наш літак, ми покидали холод, що прошивав, студенним вітром — вдирався у кожну клітину немов хотів пройти у душу й думки.

Та враз мов у казці, бо всього за дві години (чудо техніки) ми приземлились. Вийшовши з літака ми зупинились в обіймах тепла й ніжного леготу вітру. Просто явища природи стали віщунами, що нас чекають дні, вщерть виповнені переживаннями, що залишуться незабутніми шедеврами.

Ось Норт Порт, ми зближаємося до осередку Дому Культури, що є при українській церкві св. Андрія. Нас зустрічають Павлина Різник і Міра Повх. Входимо до залі, а там чепурно прибрані столики, сьогодні, кажуть господарі, у нас „вечір вареників". Завтра „оселедець" з мистецькою програмою. Відтак зустріч наша із жінками, що поруч залі, в бібліотеці, старанно впорядковують книжки за числами й складають на полиці. Ми всього хвилин декілька, але вже відчули, що ми у родини, хоча й вперше побачили привітні обличчя гарних жінок. Пані-матка Форостій щиро вітає свого колишнього доктора. Відтак увійшли ми у дім молитви - церкву, що зараз же при добірній залі. Їй — цій церкві слід особливу увагу віддати, цеж бо вона стала спільним знаменником, з'єднала українців; почерез 10 років стала душею українського „Шанґрі Ля". Українці всіх обрядів туди приходять на розмову—„Отче наш". Значить стужена мрія за єдністю знайшла свою дійсність в соняшній Фльориді.

Є й своя крамниця поруч залі, там від плит Її Мацюк, образів наших мистців, книжок письменників, поетів, писанок аж до найдрібніших, щоденно-ужиткових предметів також у дусі народної творчості.

А кухня Дому Культури — вибагливо чиста! В ній жінки за працею. Помітним темпом з'являються рядочками на столі вареники та інші кулінарні присмаки.

Словом,куди б не глянути всі в гурті за працею, вдоволені і не жаліють привітності, вітаючи приїжджих з холодних частин Америки. Просто не віриться очам, бо там точно так, як на фільмовій ленті.

За хвилин мабуть п'ять, виїхавши з Дому Культури, ми приїхали біля озера у Ворм Мінерал Спрінґс. І там зустріли чимало знайомих, що так, як і ми покинули холод, щоб погрітись. І з ними зустріч не та, що у холоді — тут тепла, а в обіймах теплої води озера і погляди знайомих... тепліші.

Як сонце ховалось за обрій — ми вже були у просторій залі, а там гамір — всі вітають одні одних, пригортають особливо по-родинному. При гарно прибраних столах всі любуються смачним борщиком і варениками. Звичайно, що й без солодкого не обійшлося, чейже вечеря у заряді жінок.

В суботу вечером запляннований „оселедець" з розваговою програмою. Не лише пікантною кулінарністю нас вгощали, але й фейлетонам та гуморескам не бракувало веселого дотепу. Міра Повх крім того, що вміло провадила програмою вечора, доказала своїм фейлетоном чималий мистецький рівень в ньому. А мисткиня пера, письменниця й редакторка Уляна Любович прочитала свого авторства гумореску „Розмова по телефоні", в ній, хоч-не-хоч таки заговорила навесело дійсність. Декілька жінок з церковного хору проспівали народні пісні при акомпаньяменті д-р Грабович. Заля була виповнена вщерть гостями, що надають суть і причину називати „клаптик українського „Шангрі Ля" місцем культури: просто всі добірні наші зійшлись, як і завжди перед тим, щоб відітхнути у відпруженні повітрям дружби. В цьому ж Домі Культури відбуваються вже від років національні імпрези, літературні вечори, доповіді наших визначних в церковному й політичному житті. Відбуваються виставки образотворчого мистецтва, вишивок, різьби, писанок.

Дивлячись на присутніх на залі, на мить забула, що десь є холод і незгода, бо ось тут всі ми, як одна велика родина; чую косонанси розмов. Значить не мрія це, а дійсність. Всі, не важно якої церковної приналежности та територіяльности (схід, захід), тут на залі є лише українцями. Є одною, великою українською родиною. І злітають думки в молитві у висоти і благають Господа, щоб настрій із цієї залі став відлунням у всіх наших залях засідань, сходин, нарад, щоб атмосфера залі Культурного Дому в Норт Порті стала промінням надії, що при щирому бажанні таки можлива єдність не лише в пісні.

Вірю, що не одні з нас повезли домів соняшну привітність Фльориди, що пронизала наших дорогих поселенців і господарів Дому Культури. У спогадах про пережите в Норт Порті, питають думки, чи свідомі жителі його, цього небуденного явища у своїй громаді, що всі свої стежини життя спрямовують для єдности, толерантности й дружнього зрозуміння?

Приїхавши з Фльориди, з Норт Порту і Ворм Мінерал Спрінґс і холод вже не таким лютим видавався.

Ірина Дибко

„Американська..."

(Закінчення зі стор. 2)

но пов'язана з комуністичною партією, хоча цей факт старанно закривають перед публікою". Щобільше писав Гувер, „кампанія, що її веде „Година" проти українських організацій виглядає значно перебільшена".

Беручи до уваги ці факти, що можна сказати в конклюзії про ціль книжки Гігема, яка крім очорнювання українців, веде атаку на Папу Пія XII, на Католицьку Церкву, видатних американських сенаторів, видавців і героїв за те, що більшість з них була відкрито в опозиції до проникання комуністів в американські інституції? В кожному з очорнювань є натяк, що всі з них, в цій чи іншій мірі, були також антисеміти.

Москва з приводу появи цієї книжки повинна бути вдоволена, тому що вона представляє ще одно кільце в ланцюгу дезінформації, що вперше була встановлена в цій країні в 1933 році, коли Френклін Д. Рузвелт визнав Совєтський Союз.

„Американська Свастика" також дасть вдоволення фанатикам — в жидівській і українській спільноті. Жидівським фанатикам буде це подобатися, бо це їх лиш утвердить в їхньому упередженні, що українці — це нацистські погромники. Українські фанатики будуть з цього вдоволені, бо це лиш посилить їх упередження, що стосується жидівсько-большевицької конспірації.

Не зважаючи на це, які в нас почування супроти Гігема і його намірів, однак ми, українці, повинні бути свідомі цього факту, що Центр для студій голокосту в Лос Анджелесі Сімона Візенталя,який є сьогодні на передовому фронті кампанії знеславлення українського імени як в Америці, так в Канаді, не представляє всіх жидів в Північній Америці. Останньо центр підпав деякій критиці жидівських кіл і в мене є підстава вірити, що їх буде більше. Дійсність представляється так, що із збільшенням невідповідальної поведінки, центр ані не служить справі віднаходження і судження нацистських воєнних злочинців, ані справі жидівсько-українського порозуміння. Правду сказавши, єдиний хто користає з цієї ситуації — це наш спільний ворог, — Совєтський Союз, який постійно змагав і змагає до цього, щоб встромити клин поміж цими двома спільнотами.

Вкінці, ми, українці, повинні зайняти рішучу, об'єднану і одностайну поставу до цього, що відноситься до теперішньої кампанії знеславлення нашого імени, яка, як виглядає зростає на силі. Ми не можемо сидіти безрадно в надії, що наші турботи зчасом якось самі зникнуть.

Ми не можемо собі на це довше дозволити, щоб один одного роздразнював на те, щоб зискати лиш тимчасову політичну перевагу або щоб загоїти своє зранене „еґо". Якщо ми не з'єднаємось тепер, то ми, хоч безпідставно заслуговуємо на те, в чому нас обвинувачують.

ЛИВАНСЬКІ МУСУЛМАНИ-шіїти, підкріплені силами комуністів і лівих палестинців, знову почали атакувати християнську міліцію і християнські укріплення взагалі. Зібравши більші сили вони задумують „розправитись" з християнами у виповненому втікачами місті Єззіне. З наближення шіїтів населення зґаланого міста почало втікати на північ, шукаючи захисту в ізраїльських військових частин, які відступають до Ізраїля, згідно з пляном уряду прем'єр-міністра Шімона Переза. По дорозі шіїти вбивають кожного зустрічного християнина, або вішають на придорожніх деревах. Якщо ситуація в південній частині Ливану не поправиться і урядова армія не наведе порядку, християни переходитимуть масово на територію Ізраїля.

УРЯДОВА ПАРТІЯ Південної Африки має труднощі внутрішнього і зовнішнього порядку. Цього тижня вона буде поставлена перед тяжке випробування білої меншости в провінції Кейп, розшарпаній заворушеннями чорних, у якій проходитимуть вибори. Політичні спостерігачі кажуть, що не все біле населення задоволене політикою урядової партії і брутальним здушенням всяких спротивів чорного населення. Інші знову ж кажуть, що без „твердої руки" білі африканці не вдержаться не тільки при владі, але в Африці взагалі.

УРЯД З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ Америки правдоподібно рішиться продати нуклеарний реактор чи реактори Пакістанові з цілком простої причини. Проданими реакторами, принаймні в початковій стадії, завідуватимуть американські спеціялісти, отже ЗСА матимуть контролю над цією справою і можуть не допустити до використовування нуклеарної енергії для військових цілей. Раніше ходили поголоски, що Пакістан хоче купити ці ракети за всяку ціну від будь-якої країни.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали.Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ФЕДИНА, член УНС Відд. 49-го ім. св. Арх. Михаїла в Торонто, Онт., померла 12-го лютого 1985 року на 86-му році життя: Нар. 1899 року в Україні. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку сина Петра з дружиною та четверо внуків. Похорон відбувся 15-го лютого 1985 року на цвинтарі в Ґлендейл Меморіял Парк в Рексдейл, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ АНДРИЦ-КОТЕЛКО член УНС Відд. 235-го ім. св. Михаїла в Росфорді, Огайо, померла 12-го лютого 1985 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року в Канаді. Членом УНС стала 1969 р. Залишила у смутку мужа Михайла, двох синів п'ятьох внуків, 7 сестер і брата. Похорон відбувся 14-го лютого 1985 року на цвинтарі Вудловн в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Бобер, секр.

МИКОЛА БОДНАРУК, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорізька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 12-го лютого 1985 року на 87-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1985 року в Білій Ославі, Надвірна, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Поповяч, секр.

ГОВАРД БОДНАРЧУК, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 12-го лютого 1985 року на 84-му році життя. Нар. 27-го липня 1898 року в Україні. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку сестер Нелю Кінах і Марію Саттон, брата Петра з родиною та дальшу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 18-го лютого 1985 року на цвинтарі Всіх Святих в Де Плейнс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.

НЕЛЛІ КАЛМОВСЬКА — ДОМАНСЬКА, член УНС Відд. 296-го ім. св. Михаїла в Ню Кінсінґтон, Па., померла 12-го лютого 1985 року на 65-му році життя. Нар. 25-го липня 1919 року в Пенсильванії. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку мужа Адольфа, дітей Роналда і Люїз Енн та двоє внуків. Похорон відбувся 15-го лютого 1985 року на цвинтарі св. Марії в Ню Кінсінґтон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Лобур, секр.

ЕВДОКІЯ МАТВІЙЧУК, член УНС Відд. 238-го в Бостоні, Масс., померла 14-го лютого 1985 року на 69-му році життя. Нар. 1916 року в Чагорцях, Україна. Залишила у смутку сина Василя. Похорон відбувся 19-го лютого 1985 року на цвинатарі Мт. Говп в Бостоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Ремик, секр.

ТАТЯНА СИПКО, член УНС Відд. 22-го Т-ва „Доброї волі" в Чикаго, Ілл., померла 15-го березня 1985 року на 92-му року життя. Нар. 3-го лютого 1893 року в Україні. Членом УНС стала в 1926 р. Залишила у смутку сина Волтера і доньку Ольгу Чучук з родинами. Похорон відбувся 18-го березня 1985 року на цвинтарі св. Миколая Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Олек, секр.

ОЛЬГА МАТЧУК, член УНС Відд. 432-го в Торонто, Онт., померла 3-го лютого 1985 року на 59-му році життя. Нар. 1925 року в Торонто. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку мужа Івана. Похорон відбувся 6-го лютого на цвинтарі Риверсайд в Торонто, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЕВДОКІЯ БІЛИК, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., померла 5-го лютого 1985 року на 89-му році життя. Нар. 1897 року в селі Свистільниках, Рогатин, Зах. Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку двох синів з родинами і рідню в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Кніґницький, секр.

АННА ОЛЕКСИН, член УНС Відд. 316-го Т-ва УНДім в Рочестері, Н.Й., померла 7-го лютого 1985 року на 91-му році життя. Нар. 1893 року у Вербівцях пов. Рогатин, Зах. Україна. Членом УНС стала 1922 року. Залишила у смутку сина Василя і доньок Павлину Меґін і Стеллу Дівніс. Похорон відбувся 11-го лютого 1985 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар